

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 13. august 2024

Sak 2024/711 - Storvald Alteren Straumen - org.nr. 931 462 636 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains, Elisabeth Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

- (1) Storvald Alteren Straumen (klager) meldte 23. januar 2024 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 6. februar 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at organisasjonen ikke er allmenntilgjengelig, og at virksomheten kommer en lukket krets til gode. Det ble også vist til at grasrotandelen ikke skal nyttes til nærings- eller privatøkonomiske interesser.
- (3) Klager påklaget vedtaket 16. februar 2024. Klager viser til at organisasjonen er en del av foreningen Elgregion 1 Vest, som ble godkjent som deltaker i grasrotandelen i 2017. Klager har søkt om deltakelse i grasrotandelen på akkurat samme grunnlag som Elgregion 1 Vest, og gjør gjeldende at det ikke er grunnlag for å forskjellsbehandle to søkere som har samme grunnlag og like vedtekter. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 2. mai 2024 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (7) Etter forskriften § 3 første ledd kan enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-
fortjenestebaserte og hovedsakelig basert på frivillig innsats, delta i grasrotandelen. I forskriften § 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for enheter som ikke er allmenntilgjengelige eller der virksomheten kommer en lukket krets til gode.
- (8) Det følger av forskriften § 5 tredje ledd at grasrotandelen ikke kan nyttes til nærings- eller privatøkonomiske interesser.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (9) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (10) Storvald Alteren Straumen sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 6. februar 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (11) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av høringsnotat av 14. august 2017 om ny forskrift om grasrotandelen punkt 2.2.3 til § 3 at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/ eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige».

- (12) Bestemmelsen i tidligere forskrift om grasrotandel § 3 tredje ledd bokstav b er videreført i gjeldende forskrift. Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen må være tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker, og ikke arbeide for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene. En slik tolkning underbygges av formålet med ordningen som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner som ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker vil i liten grad fremme frivillig aktivitet.
- (13) I vurderingen av om virksomheten kommer en lukket krets til gode må det tas utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammer for organisasjonens virksomhet, og organisasjonen må sørge for at vedtektene gir et korrekt bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (14) Det fremgår av klagers vedtekter § 3 at organisasjonens formål er å:

«samle grunneiere til en felles forvaltning av hjortevilt som en del av landbrukets ressursgrunnlag i valdet. Storvaldet skal i sitt arbeid sørge for:

- en langsiktig forvaltning av hjortevilt med en best mulig produksjon og avkastning i forhold til leveområdets bæreevne, uten av dette fører til skader for jord og skog.*
- utarbeide bestandsplan for elg*
- inngå avskytningsavtale med kommunen»*

- (15) Det følger av klagers vedtekter § 1 at organisasjonen er en «*sammenslutning av grunneiere med rett til elgjakt innen et område i Rana kommune. Grunneierens medlemskap representeres gjennom jaktleder for sin eiendom, slik at hvert jaktfelt utgjør ett medlem, representert ved jaktfelts jaktleder eller dennes stedfortreder*».
- (16) Frivillighetsregisternemnda ser at bærekraftig forvaltning av viltbestanden i et område ivaretar allmenne samfunnsinteresser, men har kommet til at klagers virksomhet i hovedsak kommer en lukket krets til gode. Medlemskap i organisasjonen er begrenset til en svært liten personkrets, ettersom medlemskap er forbeholdt grunneiere med rett til elgjakt innen et område i Rana kommune. Nemnda legger derfor til grunn at organisasjonen ikke er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. Slik nemnda ser det vil klagers virksomhet også i hovedsak komme medlemmene til gode. For å kunne jakte hjortevilt på egen eiendom, må eiendommen være del av et godkjent vald, jf. forskrift 8. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt (hjorteviltforskriften) § 9 og § 10. Kommunen tildeler fellingstillatelser til valdet som deretter fordeles internt mellom medlemmene i valdet. Fellingstillatelser er et gode, og nemnda vurderer derfor at klagers virksomhet gir medlemmene, som er en sammenslutning av grunneiere med rett til elgjakt, personlige fordeler. Drift og organisering av valdet som en forutsetning for jakt, vil også kunne være til gunst for grunneiernes nærings- og privatøkonomiske interesser.
- (17) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klagers virksomhet kommer en lukket krets til gode. Klager omfattes dermed av unntaket i forskriften § 3 tredje ledd bokstav b og har ikke rett til deltakelse i grasrotandelen.
- (18) Klager har anført at foreningen Elgregion 1 Vest er registrert med deltakelse i grasrotandelen, og at det ikke er grunnlag for å forskjellsbehandle to søkere som har samme grunnlag og like vedtekter. Til dette vil nemnda bemerke at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at Elgregion 1 Vest deltar i grasrotandelen, kan ikke innebære at klager innvilges deltakelse siden vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Nemnda bemerker også at Frivillighetsregisteret har opplyst at Elgregion 1 Vest ikke skulle ha blitt godkjent som deltaker i grasrotandelen i 2017. Etter nemndas syn må forvaltningen ha adgang til å korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket. Anførselen om ugyldighet på grunn av brudd på likebehandlingsprinsippet kan følgelig ikke føre frem.

Konklusjon

- (19) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur